

# EXPRES

## WIECZORNY ILUSTROWANY.



ROK IV. | ŁÓDŹ, SOBOTA, 21-go SIERPNIA 1926 ROKU. | NUMER POJEDYŃCZY 15 GROSZY. | NR. 231

## Epidemia szkarlatyny w Warszawie.

### Wszystkie szpitale przepelnione są choremi dziećmi.

#### Możliwość odroczenia otwarcia szkół wskutek epidemji.

Warszawa, 21 sierpnia.

Nad dziećmi Warszawy zawisła kłeska groźnej epidemji.

Przeszło pół tysiąca dzieci zachorowało w ostatnich dniach na szkarlatynę.

Szerzy się ona w zastraszający sposób. Przeciętnie do szpitali warszawskich przybywa dziennie około 20 chorych dzieci.

Najwięcej chorych ulokowano w szpitalu św. Stanisława na Woli, gdzie znajduje się już przeszło 300 chorych małych dzieci.

Przeważnie są to dzieci od 2 do 5 lat.

Chorzy na szkarlatynę zajmują tu 6 pawilonów, po 50 łóżek każdy. Poza tem 2 pawilony obserwacyjne są przepelnione.

Wobec napływu chorych zaszła konieczność ewakuacji chorych na inne choroby zakaźne, jak odra, tyfus itd.

W szpitalu starozakonnych na Czystem w pawilonie obserwacyjnym stwierdzono około

**100 wypadków szkarlatyny.**

W szpitalu dla dzieci im. Karola i Marii przy ul. Leszno nr. 136 pawilon zakaźny zapełnił się chorymi na szkarlatynę. Jest ich tu około 30 w wieku do 14 lat. Z braku miejsc dalsze przyjmowanie chorych wstrzymane.

Również przepelniony jest szpital dziecięcy przy ul. Kopernika.

Kilka wypadków szkarlatyny stwierdzono również wczoraj wśród bezdomnych.

W związku z epidemją szkarlatyny ge-

neralna dyrekcja służby zdrowia oraz wydział zdrowia publicznego wespół z wydziałem szpitalnictwa magistratu wydały szereg surowych zarządzeń sanitarnych, mających na celu walkę z epidemją.

Dozory sanitarne wszystkich okręgów otrzymały specjalne instrukcje mające na celu zdwojenie czujności i kontroli nad wypadkami zachorowań na szkarlatynę w domach prywatnych.

Jeżeli w najbliższych dniach epidemja nie zostanie opanowana władze szkolne zmuszone będą

**odroczyć termin rozpoczęcia roku szkolnego.**

Zdaniem lekarzy epidemja szkarlatyny zawleczona została przez włóczęgów, nocujących na ławkach ulicznych.

## Zbrodnia 12-letniego chłopca.

### Poderżnął kozikiem gardło swemu rówieśnikowi.

#### Sąd skazał nieletniego mordercę na 6 miesięcy więzienia.

Warszawa, 21 sierpnia

Spokojną gminą Starożreby wstrząsnęła niepowszednia zbrodnia, dokonana przez

dwunastoletniego pastuszka na osobie jego rówieśnika.

Jasiek Skrzypczak siedział właśnie na wygonie i obrabiał kozikiem wierzbową fujarkę, gdy podszedł do niego mały Stasiek Adamowski i jął go przedrzeźniać a dokucać.

— Skrzypki różną fujare, skrzypki różną fujare...

I tak w kółko.

— Przestań Stasiek, bo gorzej będzie jak skrzypki

ciebie dziobną kozikiem

Ale Stasiek nie przestawał.

W pewnej chwili Skrzypczak zerwał się i z rozmachem ciał Staśka po odkrytej szyi. Nieszczęśliwy chłopiec padł na ziemię z podciętym gardłem.

Jasiek uciekł.

Ranny pastuszek

zmarł wskutek upływu krwi.

Przez jakiś czas policja nie umiała

znaleźć sprawcy zabójstwa, wreszcie jednak Skrzypczak

przyznał się do winy.

Aresztowano go i stawiono przed sądem, gdzie płakał rzewnie i dowodził, że zabójstwa dokonał niechcący.

— Chciałem mu tylko pokazać jak skrzypki „dziobią“ — mówił.

Sąd, uwzględnivszy okoliczności łagodzące, skazał chłopca na

**6 miesięcy więzienia.**

Wyrok ten został wczoraj zatwierdzony przez sąd apelacyjny.

## Samolot sowiecki splonął

### a lotnicy znaleźli śmierć w płomieniach.

Wilno, 20 sierpnia.

Z pogranicza donoszą: W rejonie strażnicy Podwiślew dniu 18 b. m. o godz. 5-ej rano zdarzyła się katastrofa lotnicza, której uległ aparat lotniczy sowiecki systemu Potez 25, patrolujący nasze pogranicze.

Według relacji oficjalnych czynników sowieckich w dniu tym z lotniska połockiego wyleciał aparat kierowany przez pilota Akaczenka, wice-prezesa połockiego oddziału awiochimu i obserwator.

Wskutek defektu w motorze aparat nagle spadł na zagajnik w odległości około 150 metrów od naszych słupów granicznych.

Zbiornik zawierający 100 kg. benzyny wybuchł i aparat wraz z lotnikami splonął doszczętnie. Na miejsce katastrofy przybyła sowiecka komisja śledcza, która znalazła już tylko zwęglone zwłoki.

## Krwawy napad w Warszawie.

### Lokator, który udaremnił zamach bandytów padł rażony czterema kulami.

Warszawa, 21 sierpnia.

Dzisiaj o godz. 2 nad ranem udaremniłony został

**zamach bandytów**

na rozlewnię wódek, mieszcząca się w domu przy ulicy Grójeckiej nr. 56.

Zasługa przepłoszenia bandytów przypadła w udziale lokatorowi wspomnianego domu, mechanikowi p. Józefowi Jasińskiemu, który

**4-krotnie ranny strzałami z rewolweru walczył obecnie ze śmiercią w szpitalu.**

Przebieg krwawej rozprawy był następujący:

Około godz. 2 nad ranem powracał do domu przy ulicy Grójeckiej nr. 56 p. Józef Jasiński.

Wszedłszy do bramy posłyszał

**głośne jęki**

dochodzące z podwórza. Przy świetle latarni elektrycznej odnalazł i rozpoznał stróża nocnego Ludwika Zonda,

**związanego sznurami**

i porzuconego na podwórzu.

Jasiński zbliżył się, aby pobitego i jeżącego stróża uwolnić z więzów, gdy wtem padły z ciemności

**4 strzały rewolwerowe.**

Wszystkie trafły Jasińskiego, który ranny został wszędzie, pierś i dwa razy w prawa rękę.

Strzały i krzyki na podwórzu obudziły lokatorów, którzy wybiegli z mieszkań.

Zauważono ucieczkę napastników, których, według przypuszczeń, było 4. Dwoch z nich pobiło i związało stróża nocnego, dwóch zaś stało na czatach.

Zawiadomiony o krwawym zajściu 23 komisariat policji, zarządził patrolowanie okolicy.

Jak stwierdzono, bandyci planowali zamach na rozlewnię wódek, mieszcząca się w wymienionym domu.

P. Jasińskiego przewieziono w stanie groźnym do szpitala Dz. Jezus.

## Tunel w morzu.

Tokio, 20 sierpnia.

W przyszłym roku zostanie rozpoczęta budowa tunelu kolejowego pod dnem morza, który będzie łączył główną wyspę Japonji z południową wyspą Kinszon. Długość tunelu będzie wynosiła 3 kilom. Kredyty na ten cel zostały przez rząd japoński już wyznaczone.

## Aresztowanie

### falszywego kapelana wojskowego w Łodzi.

W dniu dzisiejszym został aresztowany w Łodzi kapelan wojskowy, który jak się okazało nigdy nie był księdzem i nie miał święceń kapłańskich.

Aresztowany, podający się za Kaletę przez 11 miesięcy był kapelanem jednego z pułków, stacjonujących w Łodzi. W tych dniach przybył w odwiedzinę do jednego z księży, którego okradł.

Dochodzenie prawdopodobnie wykaże prawdziwe nazwisko aresztowanego.

## Strażnicy zbrodniarzami.

### Zastrzelili dwóch mężczyzn

Z Torunia donoszą: Policja śledcza w Toruniu wykryła w dniu wczorajszym morderstwo, którego ofiarą padł bracia Stanisław i Józef Walińscy z Łosieka, powiatu Lipno.

Udali się w nocy z 14 na 15 b. m. na połów ryb na ławkach wiślanych, będących w dzierzawie. Strażnikami tych terenów byli Klein i Buszyński, którzy podplłynawszy w nocy do łowiących ryb, dali strzały z dubeltówki, raniąc ciężko jednego z Walińskich.

Gdy ten upadł, Klein drugim strzałem zabił go na miejscu. Drugi Waliński, ratując się ucieczką, został zastrzelony przez Buszyńskiego z karabinu. Zwłoki obu zabitych zbrodniarze wrzucili do Wisły.

Wskutek opadania wody na Wiśle, zwłoki ukazały się w dniu wczorajszym. Policja śledcza w Toruniu przybywszy na miejsce, wszczęła śledztwo, którego rezultatem było aresztowanie obu zbrodniarzy, których wczoraj wieczorem przewieziono do aresztu w Toruniu.

Zbrodnia wywołała wielkie wrazenie, a zarazem uznanie dla organów policyjnych, które w tak krótkim czasie wykryły zbrodniarzy.

## „Nowy cud nad Wisłą“

Tak Niemcy nazywają poprawę życia gospodarczego w Polsce.

Berlin, 21 sierpnia.

„Germanja“ pisze, że stan rokowań gospodarczych polsko - niemieckich nie jest beznadziejny, jak przed miesiącami.

Mówiąc o poprawie stosunków gospodarczych w Polsce, jaka nastąpiła w ostatnich czasach „Germanja“ pisze: „Stał się trzeci cud nad Wisłą“: ożywie nie życia gospodarczego i poprawa finansów, do czego w znacznym stopniu przyczynił się angielski strejk węglowy.

## 6 osób zmarło

po zjedzeniu „prawdziwych“ grzybów.

Toruń, 21 sierpnia.

W Wąbrzeźnie na Pomorzu zdarzył się tragiczny wypadek zbiorowego zgonu rodziny złożonej z 6 osób.

Śmierć nastąpiła po zjedzeniu grzybów, które z wyglądu niczem nie różniły się od t. zw. grzybów prawdziwych.

Dwie inne rodziny walczą ze śmiercią.

Zbadaniem grzybów w tej okolicy zajmie się specjalna komisja lekarska.

## Kurs dolara.

W dniu dzisiejszym przed południem na rynku pieniężnym w obrotach prywatnych kurs dolara wynosił 9.06 w placeniu i 9.07 w zaofiarowaniu. Tendencja utrzymana. Materiału wystarczająca ilość.

Bank polski płacił za dolary po kursie 8.98.

### I PRZEDGIELDA WARSZAWSKA.

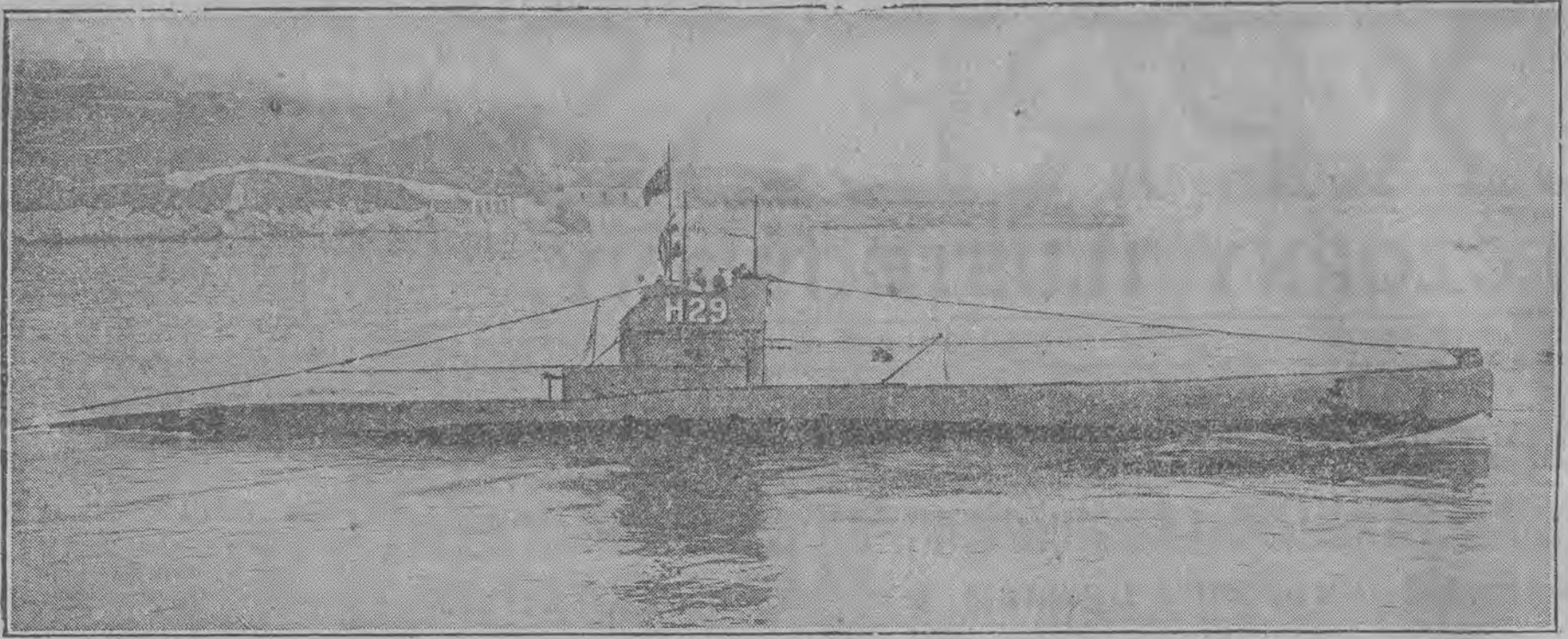
Londyn 44.06  
Szwajcaria 175.21  
Nowy Jork 9.05  
Paryż 25.54

### II PRZEDGIELDA WARSZAWSKA.

Dolar w obrotach prywatnych 9.06.

### PRZEDGIELDA GDAŃSKA.

Złoty 56.75  
Dolar 5.11 3/4  
Warszawa 56.45  
Przekaz na Warszawę 8.98 do 9.02.



Łódź podwodna „H. 29”, należąca do floty brytyjskiej — która niedawno zatonięła, została znów wydobyta na powierzchnię, niestety wraz z trupami wszystkich marynarzy.

## Ukłony od wuja Sama.

Szczęśliwi ludzie,  
którym zmniejszają ciągle  
podatki.

„Woda życia”  
odegra poważną rolę pod-  
czas wyborów listopado-  
wych.

New Jork, w sierpniu.

Sesja kongresu Stanów Zjednoczo-  
nych zakończyła się przy akompanja-  
mencie wzrastającego w kołach politycz-  
nych nastroju i przygotowań przedwy-  
borczych, w listopadzie bowiem odbę-  
dą się wybory całej Izby niższej i 1/3 se-  
natu.

Z uchwał kongresu jedną z najważniej-  
szych było zmniejszenie podatków o dal-  
szych 385 milionów dolarów tak, że w  
ciągu dwóch lat podatki w Stanach Zjed-  
noczonych zredukowane zostały o 700  
milionów dolarów.

Zniżka ta obejmuje najmniejszych i  
największych podatników, granica ho-  
wiem dochodu rocznego, niepodlegające  
go podatkowi, podniesiona została o 3500  
dolarów — w ten sposób około 220 tys.  
osób zostało zwolnionych od płacenia po-  
datków — a oprócz tego obniżone zosta-  
ły znacznie najwyższe stawki.

Kongres zajął się również lotnictwem  
wojskowym, lądowym i morskim i prze-  
znaczył na ten cel 229 milionów. Po pię-  
ciu latach armia amerykańska posiadać  
będzie 1800 samolotów a marynarka  
1600 i dwiema ogromnej wielkości Zeppelinami.

Z sytuacji wyborczej w wielu stanach  
wynika, że demokraci przy zbliżających  
się wyborach mogą uzyskać większość  
w senacie. Fakt ten nie wynika z popu-  
larności programu, ani z większej sprę-  
tystości ich organizacji.

Dwa główne punkty programu demo-  
kratycznego — obniżenie cel, udział w  
organizacjach międzynarodowych — nie  
są mile widziane w Ameryce.

Lecz o sukcesie wyborczym decydu-  
ją nieraz w wysokim stopniu problemy  
drugorzędne, które niewiele mają wspólnego  
z doktryną partyjną lecz znajdują  
szeroki oddźwięk wśród wyborców i do-  
prowadzają do poważnych rozdźwięków  
w łonie stronnictwa.

Do problemów takich należy sprawa  
prohibicji.

Grupy „mokrych” wrogów prohibi-  
cji i „suchych”, zwolenników jej, rekru-  
tują się i z pośród republikanów i demo-  
kratów, wybory niejednokrotnie odby-  
wają się na tej właśnie platformie. Kan-

## Wenecja broni swej tradycji i wypowiada bezwzględna walkę wszelkim próbom modernizacji „perły Adrjatyku”.

Coprawda kanały cuchną, ale posiadają swoisty urok i... przynoszą  
zarobki — twierdzą uparci weneccjanie.

Wenecja, w sierpniu.

„Perła Adrjatyku” — Wenecja — mu-  
si zwalczać zamachy, mające na celu  
zmodernizowanie miasta, czyli zniwecze-  
nie jej odrębnego charakteru i nastroju  
w imię wygody turystów i polepszenia  
warunków sanitarnych miasta na lagu-  
nach.

W ubiegłym roku, między innymi, po-  
wstał projekt

zastąpienia gondoli motorówkami,  
ale nie dopuścili do tego gondoljerzy  
którzy oparli się bardzo energicznie i sku-  
tecznie tym zamiarom, grożącym utratą  
zarobków.

Jednakże mimo całego pietyzmu dla  
tradycji miasta, które

„stawiali bogowie”

bieg czasu przynosi ze sobą nowe po-  
trzeby, którym trzeba uczynić zadość  
Wenecja musi być przygotowana na roz-  
maite nowoczesne udogodnienia i zmia-  
ny, a sprawy przyszłej

„Wenecji lądowej”

omawia bardzo zajmująco znany pisarz  
węgierski Franciszek Molnar w dzienni-  
ku „Berl. Tagblt.”.

Jak wiadomo, weneccjanie mieszkali  
zrazu na wybrzeżu i następnie dopiero  
uchodząc przed Atyllą, schronili się na  
owe małe wysepki, na których zbudowa-  
na jest Wenecja.

dydacji zagadnienie to traktują raczej o-  
portunistycznie, przystosowując się do  
opinii wyborców, która również nieraz  
ulega zmianie.

Odnosi się jednak wrażenie, że ofen-  
zywa „mokrych” rozwija się pomyślnie  
Nastroje lokalne i cały szereg spraw dru-  
gorzędnych zdołali poszczególni kandy-  
daci demokratyczni w sposób korzystny  
dla siebie wyzyskać.

Prezydent Coolidge stawia swoją kan-  
dydaturę na prezydenta na trzecią ka-  
dencję, co sprzeciwia się właściwie do-  
tychczasowym zwyczajom politycznym  
w Stanach Zjednoczonych.

Wiadomo, że nawet tak wybitny i po-  
pularny człowiek, jak Roosevelt, nie  
uzyskał przedłużenia okresu swojej pre-

Krwawe zamieszki w ciągu całych  
stuleci nie sprzyjały powrotowi na ląd  
stały, obecnie dopiero warunki, jak się  
zdaje, ukształtowały się tak, że weneccjanie  
nie będą mogli powrócić na wybrzeże

które opuścili przed 1.474 laty.

Wenecja ma przed sobą przyszłość  
wielkiego rozwoju, w odmiennych oczy-  
wiście warunkach, niż te, w jakich roz-  
wijała się w przeszłości. Ludność jej nie  
może się już pomieścić na małych wysep-  
kach, a przemysł nie może się ograni-  
czać na tradycyjnych gałęziach, jakimi  
zdoływała sławę w ciągu ubiegłych wie-  
ków.

Nie poruszając klasycznych dziedzin  
wyrobu szkła, koronek, mozaiki i mebli,  
Wenecja rozwija na wielką skalę prze-  
mysł metalowy, chemiczny i budowy o-  
kretów.

Nadto i przedewszystkiem, wytwarza  
prąd elektryczny w takiej mierze, iż za-  
poatruje ogromne przestrzenie, a z no-  
wych jej zakładów czerpie elektryczność  
całe wybrzeże Istrii, Tryjest, a nawet  
Fiume.

Podług zaprojektowanych planów  
most kolejowy, prowadzący przez mor-  
rze z Mestre do Wenecji, ma zostać tak  
rozszerzony, że będą mogły kursować  
po nim tramwaje elektryczne, które  
wszakże, dotarwszy do Wenecji,  
znikną pod ziemią i jechać będą dalej tu-

zydentury na trzecią kadencję. Znaczący  
stosunków jednak twierdzą, że szanse  
Coolidge'a zasadniczo nie są złe.

Milczące, rozważne jego usposobie-  
nie, powściągliwy sposób postępowania  
zyskały mu bardzo wielkie sympatie,  
nawet wśród kół demokratycznych a  
więc wśród wrogów stronnictwa, do któ-  
rego należy i którego był kandydatem.  
Obecny prezydent z przekonaniem jest ra-  
czej konserwatystą i bardzo się liczy z  
opinią i interesami warstw posiadają-  
cych.

I w tych kołach więc może liczyć na  
poparcie. Sytuacja zresztą, o ile chodzi  
o wybory na prezydenta, nie jest jeszcze  
wyjaśniona, a zadecydują o niej dalsze  
wypadki polityczne.

nelem pod wielkim kanałem, przez mia-  
sto na Lido i do Murano.

Dwa inne projekty: ułożenia na słu-  
pach żelaznych toru, po którym biegłaby  
nad Wielkim Kanałem kolej powietrzna,  
albo zbudowana obok mostu drogi dla  
ruchu samochodowego, zostały odrzuco-  
ne.

Przeciw takiemu zamachowi na tra-  
dycyjny nastrój Wenecji wystąpił w se-  
nacie z gorącą przemową historyk Wene-  
cji, Molmenti. Wystąpił też jakiś pomy-  
słowy przedsiębiorca z propozycją urzą-  
dzenia wzdłuż Wielkiego Kanału reklam  
świetlnych, co zniweczyłoby odrazu na-  
strój

„nocy weneckich”.

To też propozycja nie została uwzględ-  
niona. Pewien inżynier znów przedsta-  
wił projekt zasypiania małych kanałów.  
Ale weneccjanie odpowiedzieli stanow-  
czo:

„Małe kanały są święte”

nie dali się przekonać nawet względami  
hygienicznymi.

Stwierdzają bowiem, że woda w lagu-  
nach skutkiem przyływu i odpływu, od-  
świeża się codziennie, a jeżeli podczas  
ciepłych dni obcy przybysze bywają nie  
mile dotknięci przykrą wonią, ulatująca  
z tych małych kanałów właśnie, i zro-  
dpowiednią uwagę, weneccjanie odpowie-  
mu z dumnym uśmiechem:

„Tak to wprawdzie cuchnie, ale to za-  
dachu higieniczny, badania wykazały bo-  
wiem, że ta woń wydziela jod, sól i siar-  
kę, a składniki te działają dezynfekcyj-  
nie”.

Domaga się też Molnar — a to jego  
żądanie uważamy za najgodniejsze po-  
parcia, — żeby ograniczono „działal-  
ność” orkiestr kawiarnianych na placu  
ś-go Marka.

Grywają tam jednocześnie  
4 orkiestry,

co przy znakomitej akustyce placu, za-  
truwa wprost każdą „siestę”. Repertuar  
tych orkiestr składa się wyłącznie z tań-  
ców i pieśni jazzbandowych, których  
dźwięki przenikają aż do wnętrza kościo-  
ła ś-go Marka, urągając napisowi jaśnie-  
jącemu na froncie świątyni wśród skrzy-  
dlatych lwów: „Pax tibi Marce evange-  
lista meus”.



Skandal dziewiętnastego wieku: pierwszy walc w salonie...

## Do kotła z roztopionym żelazem

wpadł podczas pracy robotnik.

Lódź, 21 sierpnia

W fabryce przy ulicy Słowiańskiej 19 wydarzył się wczoraj wieczorem straszny wypadek.

Jeden z robotników zatrudnionych tam, Władysław Wójcik, zamieszkały przy ulicy Stefana 12, podczas pracy wskutek nieuwagi wpadł do dołu z roztopionym żelazem.

Robotnicy usłyszawszy przeraźliwe krzyki ofiary wypadku wydobyli go stamtąd. Wójcik uległ oparzeniu całego ciała.

Lekarz pogotowia, po udzieleniu pomocy na miejscu, odwiózł go do szpitala św. Józefa.

## Samobójstwo kaleki na ulicy Piotrkowskiej.

Lódź, 21 sierpnia

Wczoraj o godzinie 7-ej wieczorem przy zbiegu ulic Piotrkowskiej i Moniuszki upadł nagle na bruk jakiś młody mężczyzna.

Gdy pospieszono mu z pomocą, odepchnął od siebie wszystkich, mówiąc: — Dajcie mi umrzeć... Nie chcę więcej żyć... Nie ratujcie mnie.

Zawezwano pogotowie, którego lekarz przewiózł go do bramy jednego z domów przy ulicy Moniuszki, gdzie zajął się badaniem.

Jak się okazało mężczyzna ów popełnił zamach samobójczy, wypijając znaczną dawkę jodyny.

Był to 28-letni Stanisław Dalak, zamieszkały przy ulicy Polnej 18. Dalak był kaleką pozbawionym lewej ręki. Od dłuższego już czasu był bez pracy i nie mogąc znaleźć żadnego zarobku targnął się na własne życie.

Odwieziono go do szpitala św. Józefa.

## Błąd zecerski.

Do wczorajszej wiadomości o kradzieży w „Widzewskiej Manufakturze“ zakradł się błąd zecerski, a mianowicie zamiast sumy 10,000 złotych, na jaką została dokonana kradzież — podano 100,000.

## Groźny bandyta — atleta

stoczył na pięści walke z policjantami,

uległ jednak przemocy i został zakuty w kajdany.

Kraków, 21 sierpnia

Od kilku miesięcy grasował w pow. Krakowskim i Chrzanowskim, siłacz-bandyta, Franciszek Galos. W czasie obławy dokonanej za nim przed miesiącem przez policję krakowską w okolicy Rybnej, Galos chcąc się od osaczającej go policji uwolnić, strzelił z browninga do jednego z biorących udział policjantów, gruchocząc mu kość ramieniową.

Wymknąwszy się z rąk policji, przedniósł się do pow. Chrzanowskiego, kradnąc i rabując w okolicach pogranicza obu powiatów.

Po każdym występie, przynoszącym mu okazańszy zysk pieniężny, brał udział w hulankach wiejskich i weselach obtańcowując miejscowe bogdanki.

Obecnie komendant posterunku w Alwerni, st. post. Cygan, otrzymawszy poufną wiadomość, że Galos znajduje się na zabawie tanecznej w Brodłach, wsi oddalonej o 7 klm. od Alwerni, wyruszył tam wraz z post. Szwedem. W ślad za nim pospieszył pow. kom. komisarz p. Skalski, który podówczas bawił wraz z rodziną w Alwerni na urlopie wypoczynkowym.

Po przybyciu na miejsce — mimo świadomości, że Galos posiada przy sobie nabita broń, rzucili się obaj policjanci w tłum rozbawionych taneczników, chcąc pochwytać i zakuć w kajdany bandytę.

Galos posiadający jednak olbrzymią siłę — postanowił stoczyć walke z policją.

Uderzeniami pięścią powalał atakujących go policjantów, pragnąc równocześnie odebrać im karabiny.

Obaj policjanci przyczepiwszy się jak kleszczami do bandyty, nie puszczali go mimo bicia i kaleczenia ich przez oszalałego opryszka.

Gdy walka stawała się coraz zażartszą pospieszono na pomoc policjantom kilkunastu parobczaków i wtedy dopiero — waląc go na ziemię — zdołano bandytę obezwładnić i nałożyć nań kajdany.

## Miodowy miesiąc w puszczy

spędziła młoda para małżeńska

chcą zdobyć premję 100.000 dolarów i mieszkanie.

Jedno z pism amerykańskich chcąc pozyskać znaczną ilość czytelników wpadło na oryginalny pomysł. Ogłosiło, że poszukuje pary nowożeńców, którzyby przez miesiąc spędzili czas w puszczy wzorem pierwszych rodziców, Adama i Ewy.

Jako nagrodę wyznaczono 1000 dolarów. Z pośród licznych zgłoszeń wybrani zostali 22-letni Robert Day i 19-letnia Floretta Thompson. Przed wyjazdem do puszczy odbył się ślub — a w uczcie weselnej wzięło udział tysiące widzów.

Nowożeńcy nie mogli zabrać ze sobą nic co mogłoby im pomóc do zdobycia pożywienia lub urządzenia mieszkania.

Jedyną rzeczą, którą pozwolono im ze sobą zabrać to były ich ubrania. Zresztą pożywienie musieli sobie w puszczy zdobywać.

Mimo wielkich niebezpieczeństw na jakie byli ciągle narażeni czas próby przetrwali bardzo dobrze. Redakcja pisma, które urządziło tak oryginalny konkurs wypłaciła naśladowcom Adama i Ewy 1000 dolarów nagrody, a ponadto elegancko urządzenie mieszkania.

Młoda para opowiada teraz na łamach tego pisma swoje przeżycia, a pismo przez czytelników jest wprost rozchwytywane.

## Nie zawieraj znajomości na ulicy!

Nie daj się nawet skusić modrym oczetom filuternej łodzianki

albowiem wpaść możesz jak p. F.

Lódź, 21 sierpnia.

Pewnego dnia p. G. F., przechodząc ulicą Zieloną, zauważył jakąś młodą niewiastę, która doń się zalotnie uśmiechała.

Ponieważ wywarła na nim „sympatyczne wrażenie“, więc udał się w ślad za nią, a po pewnym czasie wszczął nawet rozmowę.

Nieznajoma początkowo spojrzała nań z oburzeniem.

— Ach, panie, jak pan śmie. —

Po kilku chwilach twarzyczka jej wy pogodziła się jednak zupełnie i uczuwszy widać nagle sympatię do nowego znajomego wzięła go pod rękę.

Przy Zielonym Rynku zatrzymała się

mówiąc, iż musi uczynić pewne zakupy.

Pan F. miał na nią zaczekać.

Młoda niewiasta zniknęła mu z oczu na kilkanaście minut.

Nagle usłyszał przeraźliwy krzyk ludzki.

— Złodziejka! Trzymajcie ją! Skradła mi towar!

W tej chwili podbiegła doń młoda osobka z którą zawarł znajomość na ulicy i — objawszy go za ramię zawołała:

— Ratusz mój drogi, nie wiem, czy go oni chcą ode mnie!

Ale „oni“ wiedzieli jednak, czego chcieli.

Zalotna osobka, kupując towar u jednego z sprzedawców, ściągnęła sztuczke towaru. Manipulację tę zauważył któryś z kupujących, który ją przytrzymał.

Pan F. widząc, co się święci wyparł się nowej znajomej, która sprowadzona do komisariatu, gdzie okazało się iż była to niejaka Leonja Barcicka, karana już za kradzież na rok więzienia.

Wczoraj Barcicka znalazła się przed sądem, który skazał ją na rok więzienia.

## Wypadki przy pracy.

Lódź, 21 sierpnia

31-letni tragarz, Wolf Flejszer, znosząc towar ze schodów domu przy ulicy Piotrkowskiej 58 potknął się i stoczył po stopniach. Padając na ziemię został przygnieciony paką towarów, która miała przywiązana na plecach.

Również wczoraj podczas pracy w podwórzu przy ulicy Włoczańskiej 73 spadł z rampy 40-letni robotnik Antoni Domański, który uległ potłuczeniu lewej okolicy łądzwionej.

## Tragedja wyspy Csepel.

Potworny wybuch nie oszczędził ani jednego domu.

Dalsze szczegóły katastrofy pod Budapesztem.

Niektóre dzienniki niemieckie przynoszą wiadomości, że wbrew doniesieniom rządu węgierskiego, iż katastrofa eksplozji na wyspie Csepel koło Budapesztu nie pociągnęła za sobą ofiar życia ludzkiego, świadkowie naoczni stwierdzić mogą, że żołnierze zabierali jedne zwłoki po drugich.

Wątpliwa jest rzecza, aby żołnierz stojący na posterunku, według oficjalnego raportu wyrzucony na 30 metrów w górę, mógłby się potem znaleźć żywy na ziemi.

W obrębie zabudowań przemysłowych widzi się wszędzie pagórki, osłonięte płótnem namiotowym i pilnie strzeżone przez wojskowe posterunki. Również nie słychać nic o losie tysięcy robotników, którzy od miesiąca o godzinie 6-ej rozpoczynali nocną szychę. Powiędziano tylko, że na szczęście żaden z robotników nie znajdował się w fabryce.

Widownia katastrofy przedstawia obraz najstraszliwszego zniszczenia. Wy-

buch powyrywał w ziemi tak głębokie jeże, że mogłyby one pomieścić 2-piętrowy dom. Z warsztatów naboju i z dwóch potężnych budynków, gdzie się mieściły pracownie amunicji dla ciężkiej artylerji, pozostały tylko ruiny murów.

Również wszystkie zabudowania przemysłowe, oddalone o 2 klm. są zniszczone. Na wyspie Csepel właściwie niema obecnie ani jednego całego domu. Z przeważnej ilości domów pozostały tylko fundamenty.

Dziwnie także bądź co bądź wygląda fakt, że w miejscowości Budafork, oddzielonej od wyspy Csepel wstęgą Dunaju, dwóch ludzi odniosło ciężkie rany, podczas gdy na samej wyspie Csepel, we właściwym ognisku wybuchu, nie było ani jednego ciężko rannego. Dziennikarze budapeszteńscy, którzy byli obecni przy przybyciu pierwszego transportu ofiar, twierdzą, iż na własne oczy widzieli, jak wynoszono z wozu 14 trupów.

## Gady latające w Bawarii

zostały odkryte i zbadane przez uczonych.

Łupek litograficzny w Solnhofen w Bawarii należy do pokładów geologicznych, w których wyjątkowo dobrze zachowują się szczątki kopalne zwierząt.

Przed sześćdziesięciu kilku laty, Solnhofen stało się sławne w nauce, dzięki odkryciu we wspomnianych łupkach najstarszych szczątków kopalnego ptaka, który został nazwany Archeopteryx.

Obecnie w tymże łupku zostały znalezione dwa gatunki gadów latających. Pierwszy z nich został nazwany Anurognathus ammoni. Był to gad wielkości naszego kosa. Głowe miał stosunkowo wielką, miała ona bowiem tę samą długość co tułów.

Uzbrojenie paszczy Anurognathusa składało się ze stosunkowo niewielkiej ilości zębów. Z czterech palców przedniej kończyny, zaopatrzonych w silne pazury, jeden był szczególnie silnie roz-

winięty; długość jego przewyższała kilkakrotnie długość całego ciała.

Palec ten stanowił najważniejszą podporę dla błony lotnej, przy pomocy której Anurognathus mógł latać tak, jak latają współczesne nam nietoperze. Drugim świeżo opisanym okazem jest Clenochasma gracile.

W przeciwstawieniu do Anurognathusa Clenochasma odznaczała się ogromną ilością zębów dochodząca do 360.

Wydłużone i cienkie zęby te nie służyły do gryzienia, a do zatrzymywania pokarmu, dostającego się do paszczy wraz z wodą. Innemi słowy Clenochasma wyszukiwała w wodzie pokarmu w ten sam sposób, jak to czynią współczesne nam kaczki.

Przez odkrycie tych dwóch ciekawych gatunków paleontologia zyskała bardzo ciekawe dane zarówno anatomiczne, jak i biologiczne.



— Po poświęceniu pomnika Jana Bzimiennego odbędzie się wielka zabawa...

— Pewnie na cel dobroczynny dla pozostałej wdowy, co?...



## Kto to panu opowiedział?

Pipman chce się ubezpieczyć na życie.

Pipman z zawodu jest komiwojażerem.

Udaje się więc do biura asekuracyjnego i powiada:

— Chciałbym się ubezpieczyć na życie.

— O, od pana dobrodzieja nie przyjmujemy ubezpieczenia.

— A to dlaczego?... Czyż nie jestem zdrowy, młody?...

— Tak, ale pan dobrodzieju jeździ często koleją w Polsce na Rogów!...

— Jaka jest różnica między człowiekiem a rakiem?

— Rak cofając się w tył — musi zawsze wejść w to, co człowiek idąc na przód — zostawia po sobie do przejścia — innym.

Zięć, wyjeżdżając z żoną po ślubie do teściowej:

— Niech nas mama kiedy odwiedzi, skoro kolej potanieje.

Na jednym z najmłodniejszych dancingów łódzkich:

— Co mi pan depce po nogach! Czy panu się zdaje, że moje nogi znalazłem na ulicy?

— Naturalnie, gdyż kupując, wybrał byś pan z pewnością lepszą parę.

Prof. Kemmerer rzekł podobno po zbadaniu sytuacji w Polsce:

Projekty sanacji mam już gotowe, tyle że nie wiem, czy zaproponować rządowi uwięzienie tych, którzy skarb okradali, czy tych, którzy ten skarb okradali. I w jednym i w drugim wypadku będzie to rzecz kosztowna, bo należałoby dobudować wielką ilość więzień...

Kupiec przychodzi do drugiego kupca w odwiedziny.

Między nimi toczy się następująca rozmowa:

— Jak tam dziś na dworze?

— 27 stopni ciepła. Zupełnie tak samo jak i wczoraj.

— Przynajmniej to jedno od wczoraj nie poszło w górę...

Pan Babiacki rzekł wczoraj do mnie:

Jeżeli spojrzawszy na przedmiot, oczu od niego oderwać nie możesz, wiedz żeś zobaczył kobietę...

Jeżeli spojrzawszy na przedmiot, wzrok swój od niego cofasz natychmiast, wiedz, żeś zobaczył kobietę...

W wagonie kolejowym II klasy.

— Wie pan, pchać się tutaj do drugiej klasy, kiedy się kupiło bilet do trzeciej, to już bardzo...

— Niby skąd pan wie o tem, że ja właściwie mam jechać trzecią klasą?

— Całkiem proste, bo mam takiego samego koloru bilet, jaki panu wystaje i kamizelki.

W tym samym przedziale:

— I pan także do Paryża?... Cóż pana ciągnie do tej stolicy Francji?

— Lokomotywa, proszę pana...

Zebrał — Kuku.

# Nie należy się żenić

dopóki się nie przestudjuje dokładnie palców przyszłej swej małżonki.

Strzeż się kobiety, która ma drugi palec ostro zakończony, gdyż napewno cię zdradzi.

Kształt ręki nie zależy tylko od formy dłoni.

Pewne typy palców wpływają również na odmienny wygląd ręki i dlatego chiromnoma jako nauka, traktująca pewną całość,

musi się zająć również różnymi typami palców i paznokci.

## Trzy najgłówniejsze typy palców.

Najczęściej spotykany typ palców przedstawia się w formie następującej: pierwszy, górny członek palca zdradza tendencje do zważania się ku końcowi, lecz w rzeczywistości palec się nie zważa, mając na końcu paznokcie szerokie, niemal kwadratowe i zupełnie płaski.

Ten typ palców zdradza człowieka przesiąkniętego bardziej

rozumem niż uczuciem,

sprawy życia traktującego z punktu widzenia

materiałnego.

Jeżeli palec są gładkie zupełnie, zważające się ku dołowi, troszkę półkoliste,

w takim razie właściciel ich odznacza się wielką namietnością erotyczną,

ulega zazwyczaj wpływom zewnętrznym i

działa instynktownie.

Palce guzowate charakteryzują człowieka stanowczego, stałego

w swych poglądach i nieulegającego żadnym wpływom zewnętrznym.

Często zdarza się, że każdy z poszczególnych palców należy do innego typu.

Stosownie do tego daje się uzależnić charakter człowieka.

Jeżeli np. palec wskazujący jest gruby, szeroki, zakończony paznokciami w kształcie kwadratów, znaczy to, że dany człowiek

jest usposobienia mistycznego i chętnie zajmuje się badaniem zjawisk nadprzyrodzonych.

Jeżeli kształtu podobnego jest drugi palec t. zw. środkowy, w takim razie właściciel jego odznacza się

nader rozwiniętą fantazją,

zbyt niem przeczuleniem, a nie brak wśród posiadaczy tego typu palca środ-

kowego

histryków i ludzi chorych nerwowo.

## Poematy rąk.

Kto widział typy rąk na obrazach Tadeusza Styki, wystawionych ubiegłej wiosny w miejskiej galerji sztuki zauwa-

żył chyba, że artysta malował właściwie

poematy palców. Każde zgięcie, kształt i zakończenie palca miało swój odrębny, silnie zaznaczony wyraz, uzmysławiający pewną treść.

Artyści-malarze

kładają zazwyczaj specjalny nacisk na chiromnomiczność,

która zastępuje im żywe słowo.

Nieraz z kształtu ręki lub palców, z formy paznokci wyciągnąć można dalej idące wnioski, niż z opisu ręki

w pojęciach lub poezji.

Znawcy odrazu odgadną charakter człowieka, jego upodobania i poglądy na zasadzie wyglądu ręki.

Zresztą nie już było podobnych tematów w literaturze, gdy

bohaterem noweli nie był człowiek lecz jego ręka albo nawet same palce.

Tak samo jak oczy kobiety mogą usi- dlić mężczyźni, narzucić mu swą wolę i stać się centralnym punktem jego zainteresowania, niemniejszą rolę w życiu erotycznym odgrywają

rece kobiety,

więcej nierzadko posiadające wyrazu, głębi i uczucia niż narządy wzroku.

Wskazówki dla kawalerów.

Najczęściej spotykanym typem palców wśród kobiet jest

palec ostro zakończony.

Jeżeli pierwszy palec jest ostry, w takim razie właścicielka jego (mówię w tym wypadku tylko o kobietach, gdyż mężczyźni bardzo rzadko są właścicielami podobnych palców) odznacza się silnie

rozwinętą intuicją,

subtelnością i smakiem estetycznym.

Drugi palec ostro zakończony zdradza pewne

zбочzenia na tle erotycznym, przeładowanie uczuciowe, przechodzące w namietność,

pociąg do rozpusty,

lekkomyślności i pustoty.

Strzeż się więc kobiety, która ma drugi palec (średni), ostro zakończony i

nie bierz jej nigdy za żonę, bo cię napewno zdradzi i oszuka.

Natomiast nie należy unikać kobiet, które mają ostro zakończony trzeci palec, istoty bowiem tej kategorii

mają upodobania artystyczne, odznaczają się łagodnością i

wiernością małżeńską,

są uczciwe, prawdomówne, spokojne i lubią piękno.

Mały palec ostry cechuje kobietę charakteru zbliżoną do mężczyzny. Ten typ kobiet jest mniej mile widziany. Kobiety tego pokroju są zazwyczaj

złośliwe, wielomówne, natarczywe, mało ambitne i ogromnie nerwowe.

Dla mężczyzn więc, zdecydowanych na wstąpienie w związek małżeński i stnieje jedna tylko rada: przed ślubem przestudjować dokładnie palce przyszłej towarzyski życia i wyciągnąć z tej obserwacji jaknajdalej idące wnioski na zasadzie rzadko omylnej chiromnomiczności.

Dr. Kazimierz B.

## Siekierą rozplatała czaszkę

niewiernemu narzeczonemu, który ją porzucił.

Jej rywalka szczęśliwie uniknęła śmierci.

Wieluń, 20 sierpnia. Wieś Konopnica powiatu wieluńskiego wstrząśnięta została w dniu wczorajszym strasznym morderstwem popełnionym przez mieszkankę tej wsi, Michalinę Serafińską, która uderzeniem siekiery zabiła gospodarza miejscowego, Jana Martyna.

Zbrodnia popełniona przez młodą dziewczynę była epilogiem zawodu miłośnego. Przed dwoma laty Martyn, zamężny wieśniak, zaprzyjaźnił się z Serafińską, Serafińska uboga, samotna dziewczyna uwierzyła w jego miłość i w obietnice małżeństwa.

Pewnego dnia wyznała mu, iż zostanie matką. Wieśniak postanowił zerwać z nią wszelkie stosunki.

Uczył to w sposób nader brutalny. Przestał ją bowiem wpuszczać do swego mieszkania i unikał starannie wszelkich spotkań.

Pewnego dnia jednak dziewczyna wtargnęła do jego mieszkania, czyniąc mu wyrzuty.

— Pamiętaj! Dni twoje są policzone! Zabję cię!

Martyn widząc, iż groźby swe traktuje na serio, zawiadomił o powyższym policję. Serafińska pociągnięta została do odpowiedzialności sądowej. Sąd skazał ją na 6 miesięcy więzienia.

W czasie, gdy znajdowała się w zamknięciu, Martyn zawarł bliższą znajomość z pewną młodą niewiastą, córką bogatego gospodarza.

Wieśniak zwrócił się do jej rodziców z prośbą o jej rękę i został przyjęty.

Odbyły się huczne zaręczyny, a w najbliższych tygodniach miał ją już poślubić.

Lecz oto przed kilku dniami Serafińska znalazła się na wolności. Dowiedziawszy się, iż były jej kochanek zaręczył się z inną,

postanowiła go zamordować.

W ciągu kilku dni czatowała na niego.

Martyn obawiając się jej zemsty stał ranniej przed nią ukrywał.

Wczoraj Serafińska przyczaiła się w lesie, uzbroiwszy się w siekiere.

Ujrawszy kochanka w towarzystwie narzeczonej rzuciła się nań uderzając go w głowę siekiere.

Uderzenie było tak silne, iż rozplatała mu czaszkę.

Naręczona będąc świadkiem strasnej sceny wołać poczęła o pomoc.

Serafińska rzuciła się wówczas na młodą kobietę, ta jednak zdołała uciec. Serafińska aresztowano.

## Kto mordował w lesie?

Zbłąkany przechodzień natknął się wśród nocy na zwłoki kobiety.

Dotychczas zagadki nie wyświetlono.

Kutno, 21 sierpnia.

Przed kilku dniami w porze nocnej jakiś zbłąkany przechodzień znajdując się w lasach ostrowieckich położonych w pobliżu Kutna natknął się niespodziewanie na jakieś ciało, leżące na ziemi.

W pierwszej chwili ogarnęło go przerażenie i cofnął się szybko. Widząc, iż tajemnicza postać się nie rusza, przechodzień zapalił latarkę i przy blasku światła ujrzał straszliwy widok.

Na ziemi spoczywało zmasakrowane sztywne ciało jakiejś kobiety.

Gdy nazajutrz mężczyzna ów przybył do Kutna o odkryciu swem zawiadomił policję.

Przybyłe do lasów ostrowieckich władze śledcze stwierdziły, iż trup niewiasty leżał już tam od dwóch miesięcy.

Zamordowana ją w bestjałski sposób.

Zbrodniarz jakimś tępym narzędziem zadał jej cios w skroń i w usta wybijając przwtem kilka zębów. Stwierdzono również, iż zabita miała połamane zębra.

Energiczne dochodzenie prowadzone w ciągu kilku dni przez władze policyjne ustaliło, iż zamordowaną była Antonina Baralak, stała mieszkanka Chojen.

Dotychczas nie udało się stwierdzić, czy mord został dokonany w celach rabunkowych oraz nie udało się wykryć mordercy.



— Ach, jakie śliczne bliźniaczki!...

— Babcia się myli, ten drugi, to pomalowany melon...

## Romans 40-letniej „prorokini”.

wymyśliła bajeczkę o uprowadzeniu przez bandytów by ułatwić sobie romansik z urodziwym młodzieńcem

Przygoda niejakiej pani Macqherson, damy liczącej lat 40 i słynącej w całych Stanach Zjednoczonych ze swych zdolności proroczych, zajmowała przez pewien czas żywo opinię publiczną Ameryki.

W połowie ubiegłego miesiąca wróżbiarka bawiła w Los Angeles, gdzie wygłosiła cały szereg prelekcji o sztuce wróżbiarskiej. Następnie udała się dla odpoczynku nad morze i od tego czasu już jej nie widziano. Sądono z początku, że utonęła w czasie kąpieli, co osoby zasięgające informacji o wróżbiarce przyprawiło o rozpacz.

W kilka dni potem jeden z nowojorskich dzienników zamieścił sensacyjną wiadomość, że wróżbiarka została uprowadzona. Trzej nieznanymi mężczyźni napadli ją, skrupowali i uwieźli w kierunku granicy meksykańskiej.

W jakieś 10 dni po ukazaniu się tej notatki, sekretarz j 12 członków gminy religijnej pozostającej pod opieką prorokini, otrzymali listy anonimowe z oznajmieniem, że życie wróżbiarki jest w niebezpieczeństwie i może być uratowane tylko przez złożenie okupu w kwocie 100.000 dolarów.

Pewna czcigodna, a bogata wdowa z Chicago, entuzjastyczna zwolenniczka prorokini, oświadczyła odrazu gotowość wypłacenia żadanego przez bandytów okupu.

Okazało się to jednak zbyt celnym, ponieważ tymczasem rozeszła się pocieszająca wiadomość, iż obdarzona proroczeńi własnościami dama powróciła zdrowa i cała do Los Angeles.

Ta niezwykła przygoda wróżbiarki zainteresowała również policję. Wdrożono tedy śledztwo i oto wyszły na jaw rzeczy, o które nikt tej damy nie podejrzewał.

Oto poprostu stwierdzono z wszelką pewnością, że pani Macqherson nie przebywała wcale w meksykańskich lasach dziewiczych, ale incognito bawiła w pobliżu Los Angeles, przeżywając miłosną sielanek z pewnym urodziwym młodzieńcem, nie wyglądającym wcale na rozbójnika. Krótko mówiąc, cała historia z uprowadzeniem była tylko zreklamowanym podstępem reklamowym wróżbiarki, mającym zamaskować jej potajemny miłosny romans.

## Szał reklamowy miss Hawley.

Amerykańska aktorka filmowa czyni wszystko, by o niej mówiono.

Miss Joyce Hawley jest młodą amerykańką, która sobie unie wspaniale robić reklamę. Przydatne jest to wielce w jej zawodzie, albowiem miss Hawley jest artystką filmową. Umie ona zawsze wzbudzić zainteresowanie publiczności dla swojej osoby.

Niedawno prawie wszystkie czasopisma zamieściły jej portret z opisem sensacyjnej kąpieli w wannie wypełnionej szampanem, do której miss Hawley weszła w kostjumie Ewy w czasie teatralnej uroczystości o charakterze intymnym. Następnie artystka trunkiem ten podawała w srebrnym pularze gościom płci męskiej.

Inicjator tego niezwykłego widowiska został skazany na rok więzienia. — Ale panna Hawley nie pozwoliła się zbić z tropu takimi drobnostkami.

W kilka tygodni potem nazwisko jej brzmiało we wszystkich pismach, albowiem popełniła zamach samobójczy. Trucizna. Ambulans. Przepłukanie żołądka. Tajemnicze powody.

Ponieważ taka sława wywołana sensacją jest jednodniowa, przeto miss Hawley musi ciągle wymyślać coś nowego. Przed kilku dniami ta mistrzyni

reklamy, odjeżdżając do Europy udzieliła wywiadu jednemu z okretowych reporterów. Otworzyła przy nim swoją kasę z biżuterią.

— Wartość 100.000 dolarów — rzekła — niech pan będzie tak uprzejmy i zamieści notatkę o tem w dziennikach, ażeby po powrocie nie miała kłopotu z władzami celnymi, nie mam zamiaru przemycać klejnotów z Paryża. Zaznaczam, że wszystko, co tutaj pokazuję jest prawdziwe. Powtarzam, że wartość wynosi 100.000 dolarów.

Miss Joyce Hawley może czuć się zadowolona. Cały Nowy Jork mówi o jej klejnotach, a po powrocie w jesieni znajdzie się znowu coś innego.

## Tragedja leciwych aktorek.

Na scenie jakoś ujdzie, na ekranie ani rusz.

Donosiliśmy w swoim czasie, że jedna z pierwszych, a bodaj że najpierwsza gwiazda filmowa, Asta Nielsen, porzuciła ekran dla sceny. Niestety, nie uczyniła tego dobrowolnie, lecz z musu; nie mogła znaleźć engagement w żadnej wytwórni.

Nieubłagane to prawo ekranu, że gwiazdy jasnieć mogą, w rolach bohatererek, póty tylko, póki młodość zdobi ich urodę i to co się daje zatrzeć na scenie

## Miljardierka, zagłodzona na śmierć.

Po śmierci męża jedynym towarzyszem dziwaczki został czarny kot.

Budapeszt, 19 sierpnia

W Budapeszcie umarła w tych dniach z głodu wdowa po budapeszteńskim dyrektorzce urzędu cłowego p. Szilard Radonić, której majątek oceniano na miliard węg. koron.

Gdy p. Radonić przez 8 dni nie wychodziła z mieszkania sąsiedzi wyłamali drzwi i zastali ją w takim stanie, że wszelka pomoc lekarska okazała się bez skuteczną.

Zmarła była od wielu lat dziwaczka. Mąż jej umierając, zostawił prócz wielkiego majątku pensję, wynoszącą 4 i pół mil. kor., która zapewnić jej mogła dostatnie utrzymanie.

Po śmierci męża, wdowa wycofała się zupełnie z życia towarzyskiego, a jedynym jej towarzyszem był wielki czarny kot.

Z mieszkania wydalala się tylko raz na tydzień, by poczynać zakupy. Od ludzi tak dalece stroniła, że okna zalepiła czarnym papierem, a światło elektryczne zdemontowała, wskutek czego w mieszkaniu jej była wieczna noc.

Po śmierci dziwaczki, która nie pozostawiła żadnych krewnych, znaleziono w jej mieszkaniu 6 diademów, brylanty, pierścienie, akcje i t. d. ogólnej wartości miljarde koron węgierskich.

## Pochodzenie tytułu księcia Walji.

Chytry król Edward I nabrał naiwnych walijszyków.

Każdy następca tronu Wielkiej Brytanji nosi, jak wiadomo tytuł księcia Walji.

Pochodzenie tytułu tego jest bardzo dawne, i datuje się jeszcze od tych czasów, kiedy Walja podbita została przez króla angielskiego Edwarda I-go Slanta genek.

Walijszczy, poddając się, wymówili sobie, że na tronie Walji zawsze panować będzie rodowity walijszyk. Chytry Edward I obiecał im solennie, że będą mieli księciem własnego rodaka. Obietnice poparł uroczystą przysięgą.

Ale jakież było zdziwienie, gdy na drugi dzień rano, dowiedzieli się, że księciem ich został mianowany królówicz angielski, Edward, syn Edwarda I-go.

Z tego powodu do króla udała się delegacja możnych panów walijskich z żądaniem wyjaśnienia, dlaczego obietnicę

nie dotrzymał. Ale przebiegły król udał wielkie zdziwienie.

— Czemuż chcecie? — zapytał. — Przecież sami chcieliście mieć księciem „tubylca”. Mój syn pierworodny urodził się w Carnerwon, w Walji, jest przeto walijszykiem.

Warunek więc był spełniony. Delegacja protestować nie mogła. Królówicz Edward pozostał księciem Walji.

Dziś choć Walja zachowała odrębność swego języka i zwyczajów, żywi jednak gorące przywiązanie do panującego króla i do „swego” księcia.

Następca tronu dzisiejszy często gości wśród walijszyków. Piastuje on także od niedawna godność naczelnego skauta walijskiego i jako taki bierze udział w odbywającym się obecnie w niej swołności Llandrindod zlocie harcerzy walijskich.

## Masowa sugestja całej wsi.

Bandyci, którzy chcieli przetapiać ludzi na świecie.

Mieszkańcy wsi Montelpano we Włoszech, koło Arco'e, wpadli w zbiorowy szal. Niewiadomo skąd rozeszła się po-

głoska, zupełnie bez podstawy, że w okolicy znajduje się banda rozbójników, która chce zabić ludzi i przetapiać ich ciała na świecie magiczne.

Napróżno głowa wsi, człowiek bardzo rozsądny, usiłował uspokoić ludność. Zorganizowano nawet wyprawę zbrojną w czasie której wydarzył się przykry wypadek.

Oto w czasie obławy, jakieś dziecko krzyknęło naraz: „Oto są bandyci!” Huknął strzał. Okazało się, że był to jeden z uczestników obławy, którego wzięto za bandytę. Jest on ciężko ranny.

\*\*\*\*\*

Czytajcie „Ilustrowana Republika”



36)

JERZY BOLSKI.

## PAŁAC 6-ciu duchów

Czuł, że jest zgubiony. Teraz nie zdołał się już wytłumaczyć, nawet gdyby chciał wyjawiać całą tajemnicę i wskazać podejrzanego sprawcę mordu.

Uważają go przecież za warjata...

Auto mknęło z zawrotną szybkością. Błaszczyk przypomniał sobie w tej chwili opowiadanie Ignacego.

— Dziesięć kilometrów za Skworem... — mówił grabarz.

Wiozą go więc do tego samego szpitala, gdzie dyrektorem jest wuj doktora Sylwina...

W jaki sposób zdoła się wydostać teraz z ich rąk?...

— Jestem zgubiony... — pomyślał, patrząc nieprzytomnym wzrokiem na pustkę pól, ciągnących się po obu stro-

nach szosy.

Auto zatrzymało się. Policjanci wyprowadzili Błaszczyka. Dozorca na widok policji szybko otworzył furtkę i wpuścił przybyszów do obszernego ogrodu, otaczającego szpital.

— Ach, to ten morderca... — mruknął siwy staruszek, patrząc ciekawie na Błaszczyka. — Proszę, panowie pozwólcie dalej do kancelarii...

Przeszli długą aleję, wiodącą do budynku szpitalnego.

Zatrzymali się w sieni podczas gdy dozorca wszedł do kancelarii, by zameldować nowego pacjenta.

Po chwili Błaszczyk, otoczony policjantami z obydwóch stron stanął przed

biurkiem, za którym siedział łysy jegomość w okularach, sekretarz szpitala.

— To pan... wiem, wiem... Zaraz pana tu zapiszę... — mamrotał sekretarz, wyjmując z szafki grubą, oprawioną księgę, którą następnie rozłożył na biurku i począł na oddzielnej stronie zapisywać generalja nowego „pacjenta”.

— Imię i nazwisko?...

— Jan Błaszczyk...

— Imiona rodziców?...

— Stefan i Marjanna...

— Lat?...

— 28...

— Zawód?...

— Reporter...

— Adres?...

— Brzozowa 8...

— Czy ma pan krewnych w Łodzi?

— Nie mam nikogo...

— Już jest pan zarejestrowany... — zakończył indagację sekretarz, naciskając dzwonek elektryczny.

Na progu zjawiono się dwóch dozorców szpitalnych.

— Gotowe — rzekł krótko sekretarz Dozorcy wzięli Błaszczyka pod ramię i wyprowadzili z pokoju.

— Teraz pan się wykapie... — rzekł jeden z nich, gdy znaleźli się znowu w ogrodzie.

Zaprowadzili go najpierw do prymitywnie urządzonego gabinetu fryzjerskiego, gdzie rudy golarz zgolił mu głowę, następnie zaś do łaźni parowej, gdzie zabrano mu całą odzież, dając wzamian nowe ubranie szpitalne, składające się z białych spodni, marynarki, czapki i drewnianych trepów na boscie nogi.

Błaszczyk wyszedł z łaźni w kompletnym uniformie szpitalnym.

— Teraz pójdzie pan do dyrektora szpitala... — oznajmił dozorca — chodź pan za mną...

Weszli do małej poczekalni, urządzonej z wielkim komfortem. Na okrągłym stoliku, przykrytym ciężką pluszową serwetą zielonego koloru leżało mnóstwo pism ilustrowanych, książek i kilka dzienników.

Na ścianie rozwieszono były fotografie wnętrz krajowych i zagranicznych zakładów dla umysłowo chorych.

(D. c. n.)

## Szalona podróż ziemi.

Leci z szybkością 30.000 razy większą, aniżeli pociąg pośpieszny.

Oddawna interesowało uczonych zagadnienie, czy jest rzeczą możliwą stwierdzenie szybkości ruchu ziemi w przestrzeni?

Obecnie francuz, prof. L. Courvoisier przy pomocy długoletnich pomiarów i obliczeń astronomicznych, a także doświadczeń czysto fizycznych udowodnił że nie tylko słońce z całym systemem planetarnym, ale także cały system drogi mlecznej, a więc wszystkie gwiazdy pedza w przestworzu z szybkością nie mniejszą, niż 750 km. na sekundę!..

Ponieważ jest rzeczą niemożliwą stwierdzenie jakiegoś ruchu samego w sobie bez pomocy jakiegoś punktu stałego, stąd cała trudność dowodu.

Astronom francuski, oparł się początkowo o teorię Lorentza, fizyka holenderskiego, poprzednika Einsteina, a mianowicie na hipotezie, że przy każdym ruchu szybszym niż ruch światła, tj. 300 km. na sekundę, następuje zmiana kształtu (deformacja) pedzającego ciała, a więc musiałaby naprzykład przybrać formę stożka spłaszczonego, gdyby nie fakt, że obraca się koło własnej osi.

Lecz ziemia obraca się, jak wiadomo w ciągu 23 godzin 56 minut około swej osi t. zn., że coraz nowe punkty ziemi wystawione są na opór w kierunku pedzenia naprzód w przestworze, stąd zmiany punktu ciężkości są coraz inne, w innych coraz punktach ziemi t. zn., że zmiany te podległe są ciągłym wahanom wracającym periodycznie w temsamym miejscu, co 23 godzin i 56 minut.

Tu był punkt wyjścia badań uczonego matematyczne zaś obliczenia tych wieloletnich obserwacji doprowadziły go do przypuszczenia, że ziemia pedzić musi naprzód z szybkością 750 km. w sekundzie!

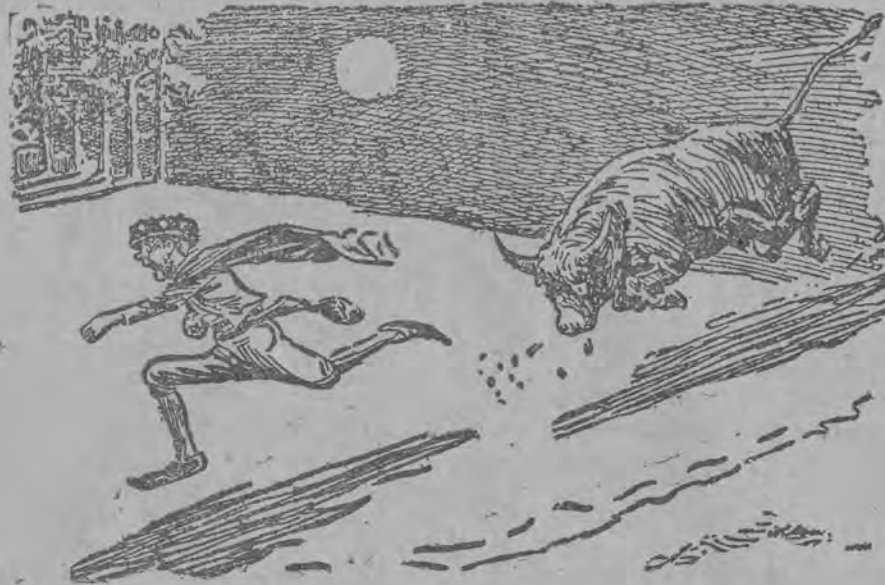
Obserwacje te poparte są szeregiem zupełnie innych niezależnych od tamtego faktów. Przedewszystkiem od siły przyciągania ziemi zależy chód zegarów wahadłowych.

Otóż przy pomocy mianowicie niezrozumiących dawniej nieprawidłowości stwierdzono również, że siła przyciągania ziemi podlega wahanom periodycznym (fazy 23 g. 56 min.), co udowodniono matematycznie i uzgodniono z hipotezą początkową.

Dalszego potwierdzenia doznała hipoteza Courvoisiera przez zastosowanie prawa o refleksji światła, podlegającego w normalnych warunkach tym samym regułom, co kula bilardowa.

Poza systemem drogi mlecznej znajdują się, przynajmniej zdaniem większości współczesnych astronomów, t. zw.

mgławice spiralne, z których najjaśniejszą i widzialną gołem okiem jest mgławica, znajdująca się w pobliżu Andromedy. Przypuszczają powszechnie, że cały nasz system drogi mlecznej składa się z takich mgławic spiralnych, które poruszają się z szybkością, zgodną z tą, jaką hipotetycznie przyjął nasz uczoney.



— Panie byku, daj spokój, ja nie jestem torreadorem, ale zwyczajnie wracam z balu maskowego!

## Za 100 lat do Andrzejowa

będziemy pono jechali innemi pociągami niż obecnie. Elektryczność miast węgla i dwupiętrowe wagony.

Jednym z najważniejszych udoskonalień w kolejnictwie byłoby uniezależnienie zupełne kolei od potrzeby paliwa węglem. Wszyscy technicy są zgodni z tem, że cena węgla z czasem się podniesie, kopalnie nie są niewyczerpalne, a wobec tego z biegiem lat węgiel

musi być wyrugowany z użycia w jego dzisiejszej formie.

W walce z węglem zwycięży elektryczność. Już dziś lokomocja przy pomocy elektryczności rozszerza się z ogromną szybkością po całym świecie.

Inżynieria twierdzi, że w niespełna wiek cała sieć kolei europejskich i amerykańskich ulegnie elektryfikacji.

Największą, najsilniejszą lokomotywę świata oddano na linii kolei elektrycznej w Virginji (St. Zjedn.). Nowa konstrukcja tej lokomotywy polega na tem, że składa się ona z trzech części połączonych ze sobą tak, jakgdyby trzy lokomotywy pracowały razem.

Ten podział uczyniono dla uniknięcia technicznych trudności, które następczyły się przy budowie jednej wielkiej lokomotywy, a ponadto okazało się, że tego rodzaju konstrukcja lokomotywy daleko lepiej nadaje się do przewyżniania krzywizny toru.

Przeciętna szybkość z jaką porusza się ta potężna maszyna wynosi 50 km. na godzinę.

Drugim udoskonaleniem w kolejnictwie będą wagony dwupiętrowe, w celu zmniejszenia ilości doczepianych wagonów, których liczba rośnie w miastach i ośrodkach gęściej zaludnionych.

Oczywiście przy podobnych zmianach muszą być inaczej pobudowane torry kolejowe oraz poszerzone tunele i zmieniona konstrukcja mostów.

## Pamiętniki pięknej kurtyzany.

Słynna tancerka paryska, Otero, cyganka z pochodzenia opowiada o swej bajecznej karierze i pikantnych miłosstkach

W Paryżu wyszły świeżo pamiętniki słynnej z urody tancerki, pięknej Otero, która przed kilkunastu jeszcze laty była przedmiotem conajmniej tak licznych rozmów, artykułów, wzmianek, pogłosek, anegdot, jak dzisiaj gwiazdy filmowe.

Carolina Otero, urodziła się w Andaluzji, jako córka cyganki i pięknego oficera hiszpańskiego.

Od dziecka opanował ją demon tańca i... miłości. Jej pierwszym protektorem był niejaki Pacco, który ją wprowadził na scenę music-halów. Odtąd karjera uroczej cyganki potoczyła się w szybkim tempie.

Bogaty bankier portugalski, młody i piękny Ridalgo otwiera listę kochanków. Ta lista jest odtąd przebogata. Po pewnym czasie wychodzi za mąż za włoskiego barytona Guilelmo i z nim przybywa do Marsylii.

Zdrada męża, uporczywy tyfus i pobyt w szpitalu, opieka „szlachetnego” hrabiego de Savin, pełen sukcesu występ w Palais de Cristal, podróż do Paryża, to pierwszy rozdział przygód, coraz bogatszych w rozmaitość, sławę i powodzenie.

Nad Sekwaną ucieczka męża, który „ma dosyć”, spotkanie z dawnym kolegą, wstęp na salony, występ w letnim cyrku Franconiego i oto cały Paryż u stóp „boskiej Otero”.

Teraz tempo coraz więcej szalone, zawroine. Miłość pięknej Walentyny de Bruges, tryumfalna podróż po Ameryce, powrót do Paryża. 700.000 franków oszczędności poszły z dymem!

Diva zajmuje mały apartament przy ulicy Castellane, zarzuca codziennie stosami kwiatów i miłosnymi bilecikami niezliczonych wielbicieli. Przejazdki po Lasku Bulońskim, notowane skrzętnie w

rubryce „mondaine”, kolacje i kolacyjki w Cafe Anglais, najczęściej w towarzystwie nieodłącznego wicehrabiego de Ch

Oczekiwanie na engagement w Folies Bergeres. Zanim to nastąpi, turnee w Hamburgu i Berlinie, w Wintergarten.

Nad Sprewą topnieją dla niej serca i fortuny barona Ollstredera, księcia de B. Stamtąd turnee do Wiednia, Karlsbadu, Budapesztu, Moskwy, Petersburga.

Nowe ofiary z kół plutokracji i arystokracji, a potem powrót do Paryża, w towarzystwie... niezliczonych kosztowności, których opis i wizerunki umieszcza „Illustration”.

Są tam na pierwszym miejscu: naszynik cesarzowej Eugenji, naszynnik cesarzowej austriackiej, oraz słynna na cały świat kolja perel L. Leblanc.

W Paryżu występ tryumfalny w Folies Bergeres, i nowe ofiary serc, fortuny, a nawet... żywotów. Młody Payen strzela się „dla niej”; dowiaduje się o tem w chwili, gdy po wyścigach pije cocktail w pawilonie chińskim w Lasku Bulońskim.

Piękna Otero jest u szczytu sławy, powodzenia, fortuny. Tańczy w Paryżu, wyjeżdża często zagranicę, otoczona wszędzie rojem wielbicieli. Kieruje nimi zreszcie i w swych pamiętnikach tak o nich pisze:

„Ileż oświadczeń miłosnych otrzymałam! Ileż mężczyzn widziałam płaczących, wdychających, pożądających! Wszyscy zbliżali się do mnie z maską pożądaną, która zmieniała ich twarze, wyrażała się w ich oczach, w skrzywieniu ust, w zmarszczkach na czole... Uwodziciele brutalni, albo czuli, satyrowie ironiczni, patrzący zwierzęco, naiwni zakochani o wymuszeniach bojaźliwych i niechętnych, zadowolone oblicza ludzi bogatych, mogących płacić za rozkosz i nieznoszących odmowy, lubieżni starcy, opauowani resztką nadziei, opętani złudną nadzieją powrotu młodzieńczego ognia... Widziałam ich wszystkich, gotowych poświęcić wszystko dla rozkoszy, ale najczęściej niezadowolonych do jednego gestu prawdziwej miłości”.

Karjera pięknej Otero trwała aż do początków wojny. Wtedy występowała na dobroczynnych przedstawieniach w Biarritz, a potem usunęła się ze sceny, w zacisze, gdzie żyje w spokoju, dostatkach i... wspomnieniach.

## Pies „Titina”

został nagrodzony medalem.

Zdarza się przeważnie, że schroniska św. Bernarda otrzymują odznaczenia za czujność i dzielność w ratowaniu ludzi, ale pierwszy to raz, że pies został nagrodzony medalem za zasługi, położone podczas pobytu na biegunie.

Pies, wabiący się „Titina”, wiernie towarzyszył generałowi Nobile, przeżywając z nim najcięższe chwile.

Podczas gdy całe Włochy oddawały należny hołd dzielnemu podróżnikowi, towarzyszywo opieki nad zwierzętami w Rzymie, uczciło też i jego „Titine”, zawieszając złoty medal na szyi „wiernego towarzyszkę podróży”.

## Piętno na policzkach

Jako kara za kradzież jabłek.

Jak donoszą z Tokio, agencji Reutersa, w Korei panuje ogromne oburzenie na misjonarza pewnej sekty amerykańskiej, który schwyciwszy na kradzieży chłopca koreańskiego, wypalił mu żelazem rozpalonym na obu policzkach wyraz „złodziej” w języku koreańskim.

Stało się to w jednej z wiosek koreańskich już we wrześniu roku zeszłego, i zdawało się, że czyn okrutny nie dostanie się do wiadomości publicznej. Ale chłopiec napiętnowany, dostawszy się do szkoły, stał się pośmiewiskiem kolegów, wiadomość więc o nim poszła do władz, które pociągnęły okrutnego misjonarza do odpowiedzialności, a prasa japońska domaga się wydalenia na zawsze przestępcy z granic Japonji i Korei.

## Kolumbia—kraj owoców.

Niema na świecie zakątka tak bogatego w różnorodność jadalnych roślin.

Zbliżająca się jesień dostarcza nam na nasze rynki ogromną różnorodność moreli, brzoskwiń, jabłek, śliwek, gruszek i t. p. W Europie południowej bogactwo owoców jadalnych jest bez porównania większe; jest ono jednak niczem w porównaniu do tej różnorodności owoców, które znajdujemy w krajach podzwrotnikowych.

Jednym z krajów, mającym pod tym względem ustaloną sławę, jest Kolumbia. Ministerstwo rolnictwa Stanów Zjednoczonych Am. Półn. wysłało niedawno do tego kraju specjalną ekspedycję do badań nad roślinami jadalnymi.

Ekspedycja ta ostatnio podaje do wiadomości rezultaty swych poszukiwań.

W okolicach Bogoty ekspedycja badała owoce i inne części jadalne roślin, zwanych „cubio”, „hibia”, „arracacha”, „chugua” i wielu innych.

Z Bogoty ekspedycja udała się do Fusugasuga w poszukiwaniu olbrzymich jeżyn, rosnących w tamtejszych górach. Przed kilku laty pierwszą wiadomość o tych jeżynach podał amerykański ornitolog Chapman.

Jeżyny te znaleziono i zbadano. W samej rzeczy owoce ich w porównaniu z naszymi przedstawiają się imponująco dochodzą one do długości 2 cali, w średnicy zaś mierzą półtora cala.

Z ogromnej ilości rozmaitych gatunków jarzyn i owoców dostarczanych na rynki miast kolumbijskich, ekspedycja wyróżniła specjalnie kilka, a mianowicie: „curuba di castilla”, „balu”, wreszcie specjalny gatunek poziomek.

Curuba di Castilla jest owocem pewnej rośliny pnącej, odznaczającym się zupełnie specyficznym kwaskowo-aromatycznym smakiem. Balu jest rośliną strączkową, której olbrzymie, grube strąki dochodzą do kilkudziesięciu centymetrów długości.

Posiadają one niezmiernie wykwiłtyny lekko słodkawy smak. Wspomniane powyżej poziomeki są bardzo rzadkie w Kolumbji, uchodzą one tam za specjalny przysmak, i są bardzo drogie.

Ciekawym jest sposób, w jaki są sprzedawane. Mianowicie poszczególne jagody są ze sobą zwiazywane przy pomocy lodyg jakby w długie korale, które są sprzedawane na metry.



## Kuszenie Ricarda Zamorry, najgenialniejszego bramkarza Hiszpanji.

Ameryka usiłuje zabrać Europie najlepszych graczy footballowych.

Cudotwórca futbolu, genjusz piłkarski, kuglarz sportowy — tak piszą o najznakomitszym bramkarzu Hiszpanji, Zamorze.

Zawodowiec Zamorra to sztukmistrz nad sztukmistrze, żongler, oraz mistrz, genjusz i poeta bramki. To bożyszcze Hiszpanji, ulubieniec półwyspu. Człowiek, który broniąc swej bramki, pokazuje nieprawdopodobne cyrkowe wprost fantastyczności, omal że nie broni bramki, stojąc na głowie.

Zamorra nie jest to przeciętny typ footballisty-bramkarza. Jego gra zastanawia wszystkich znawców okrągłej piłki. W najcięższych sytuacjach podbramkowych Zamorra z całą pewnością wynosi piłkę ponad głowami przeciwników, na jednym palcu.

Łapiąc piłkę pod pachę jednej ręki, przetrzuca ją sobie po plecach pod pachę drugiej ręki. To też w Hiszpanji odgrywa on nie byle jaką rolę.

Zaćmił wszystkie gwiazdy torreadorów, przechylił sympatję publiczności z walki byków na stronę futbolu. Przyjęty przez dyktatora Hiszpanji Primo de Riverę na audjencji, na której dyktator wyraził słynnemu bramkarzowi swe uznanie, Zamorra odpowiedział:

— Football musi pobić walkę byków, Hiszpanja musi być pierwszą w Europie w sportach.

Zamorra ubóstwiany jest w Hiszpanji w sposób wprost bałwochwalczy. — Gdzie przyjdzie, tam go jaknaserdeczniej witają; jeżeli chce sobie coś kupić, otrzymuje to zawsze w prezencie, ale za to w oknach sklepów ukazują się reklamy, iż tutaj Zamorra kupuje buciki lub coś podobnego.

Hiszpanja zadrżała.

Amerykanie bowiem dostali formalnego szalu na punkcie podnoszenia klasy swoich sportów. Od roku słyszy się ciągle o wyjazdach europejskich mistrzów do kraju złotem płynącego, na

wszelakiego rodzaju tournee.

Niebywały dobrobyt Ameryki, najbogatszego kraju na świecie pozwala jej na spełnianie wszelkich zachcianek również i w sporcie. Zaczyna się nowego rodzaju niewolnictwo współczesne.

Kupują graczy, jakich zechcą. Siła dolara, którym mogą szańcować na prawo i lewo, przelamuje opór najzagorzalszych amatorów. A cóż dopiero mówić o zawodowcach, którzy tylko czekają na wyższe gaże.

W ostatnich dniach półwysp zadrżał. Agenci amerykańscy próbowali „skaperować“ za Atlantyk znakomitego gracza „Espagnoli“, najlepszego bramkarza świata, Ricardo Zamorę.

„Espagnola“ zadrżała... Stracić Zamorę — to cios śmiertelny! Cóż zrobić, chwycono się najprostszego środka i podwyższono mu pensję o... 5000 pesetów.

Ricardo Zamorra — został.

Raz się udało, ale czy przy drugiej łakomej propozycji potrafi się on wywinąć z potężnych szponów szatańskiego dolara, to wielki znak zapytania. — Tembardziej, że zawodowiec ma właściwie czyste sumienie i jest w zupełnym porządku ze swoją etyką i sportem uprawianym.

W problemie zawodowstwa i amatorstwa, kryje się głęboka tragedia, jedna z bolączek zagmatwanej współczesności naszej.

A oto miążdzące argumenty.

Na rozegranym w Nowym Jorku meczu footballowym między reprezentacją Nowego Jorku a drużyną Brooklyn Wanderers, w której wystąpili po raz pierwszy gracze wiedeńskiego Hakoahu: Eissenhoffer, Nemes, Choefenfeld oraz Kalmann Konrad, zaangażowani niedawno do Ameryki, Brooklyn Wanderers zwyciężyli 10:1!! przyczem najpiękniejszą grę pokazali właśnie wiedeńscy gracze, zdobywając wszystkie niemal bramki.

## Przed meczem Vivo—Turyści.

Garść uwag o węgierskiej drużynie.

Poraz pierwszy w tym sezonie zawita do Łodzi zagraniczna drużyna piłkarska. Po nieudanych pertraktacjach z Hakoahem wiedeńskim, udało się wreszcie klubowi Turystów zaangażować na jeden występ doskonałą drużynę węgierską Vivo A. C.

Vivo A. C., która najprawdopodobniej wystąpi w najsilniejszym swym składzie t. j.

**Fiszler (bramka), Gross II, Klopfer (obrońca), Cyjenblatt, Weiss, Hanas (pomoc), Engel, Borosz, Baden, Levi, Josciska (atak).**

osiągnęła ostatnio duże sukcesy w krakach bałtyckich.

Dużą zwłaszcza sensację wywołało w świecie sportowym Europy spotkanie w Rydze między Hakoahem wiedeńskim a Vivo A. C. Mecz ten coprawda wygrał w nieznacznym stosunku Hakoah (3:2), jak jednak doniosły pisma zagraniczne Vivo A. C. był zupełnie godnym przeciwnikiem Hakoahu i niewiele brakowało, by drużyna wiedeńska zeszła pokonana z boiska.

Najpopularniejszym graczem w Vivo A. C. jest **Gross II** na obronie, który nadaje styl w grze ca-

łemu zespołowi i jest ze wszech miar ułotowanym piłkarzem.

Bezkonkurencyjnym jest również

**Fiszler**

w bramce, jeden z najbardziej popularnych bramkarzy na Węgrzech.

W pomocy najlepszym jest

**Weiss**

(średkowy pomocnik). Reszta bardzo pracowita.

W ataku najniebezpieczniejszym graczem jest Borosz, znany łódzkiej publiczności z występów Vivo w Łodzi. Jest on do dziś dnia najlepszym strzelcem Vivo.

Prócz Borosza groźnym napastnikiem jest Levi, znany w Łodzi ze ślicznej główki (szczupaka), strzelonej Ł.K.S. przed trzema laty (3:1).

Drużynie węgierskiej przeciwstawiają Turyści swój najlepszy zespół, a mianowicie:

**Michalski, Kahl, Marczewski, Hinc, Weliszek, Kahan, Hermans, Kulawiak, Kubik Stefan, Kubik Al., Michalski II.**

Sensacyjny ten mecz prowadzić będzie p. Dancygier.

Na przedmeczcu spotykają się Hakoah z Unionem.

## Zawody pływackie w Budapeszcie o mistrzostwo Europy.

Arne Borg ustanawia nowy rekord światowy na 1.500 mtr. — Sensacyjne zwycięstwo Węgrów nad Niemcami.

Budapeszt, 19 sierpnia.

Dziś popołudniu w obecności przeszło 4000 widzów rozpoczęły się w Kaiserbad zawody pływackie o mistrzostwo Europy.

Do pojedynczych konkurencji i biegów sztafetowych zgłosiły się następujące narody: Niemcy, Polska, Szwecja, Szwajcaria, Węgry, Rumunia, Austria, Włochy, Hiszpanja, Czechosłowacja, Grecja, Belgja i Francja.

Najwięcej szans zdobycia mistrzostwa mają Węgry, którzy obsadzili niemal wszystkie konkurencje dziesięcioma doskonałymi zawodnikami. Najgroźniejszym współzawodnikiem węgrowskim, jak można przypuszczać z pierwszego dnia zawodów, będzie Szwecja.

Zawody rozpoczęły się pływaniem na 1500 metrów. **Stynny Arne Borg zapowiedział licznie zebranym dziennikarzom, iż czuje się dziś na siłach pobić rekord światowy.**

I rzeczywiście dokonał tego, bijąc w pierwszym przedbiegu dotychczasowy rekord australijczyka Boya Charltona, który na olimpiadzie w Paryżu osiągnął niezwykły czas 20:06.6.

**25-letni szwed Arne Borg w biegu tym uzyskał czas 20:04.8.**

Drugi przybył do mety J. Rademacher w czasie 22:34.2. Trzecim był węgier Halasci, bijąc rekord węgierski.

Drugi przedbieg wygrał Niemiec Berges w czasie 22:30.4 przed węgrem Pahok, który bije znów świeży rekord swego rodaka Halascisa w czasie 22:54.2. Trzeci przybył do mety Czech Kontek w czasie 3:51.2, czwarty — Ake Borg, brat Arna.

Piąty przybył grak Patigalopo, szósty — hiszpan Artia.

Przeciwko Czechowi Kontekowi założyły protest Włochy, ponieważ ominął on warunki biegu i najprawdopodobniej będzie zdyskwalifikowany.

Pierwsii trzech każdego biegu dochodzą do finału. Sfery sportowe Budapesztu oczekują z niecierpliwością walki finałowej, chociaż zwycięstwo Arny Borga jest prawie że zapewnione.

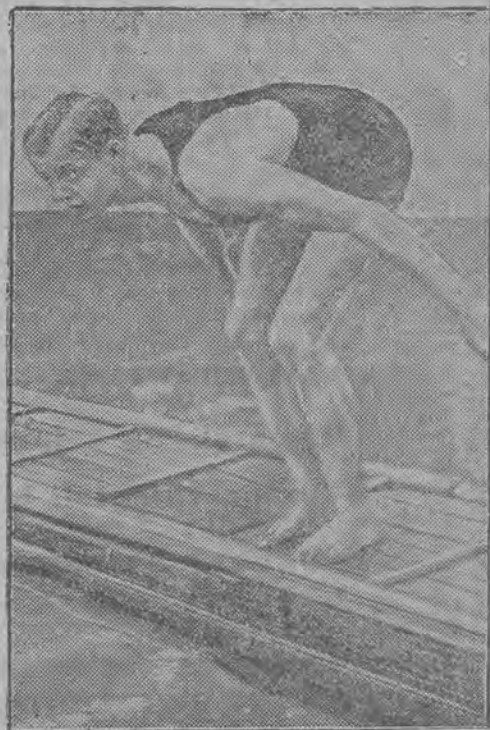
Wielką sensację przyniosła gra w piłkę wodną. Węgry biją bezapelacyjnie Niemcy w stosunku 8:1 (3:1). Punkty dla węgrowskich zdobyli Wenk (3), Bertesy (3), Keserü i Hammonah II (1). Honorowego gola dla Niemców zdobył Amann.

Drużyny wystąpiły w następujących obsadach: Węgry — Barta, Fazekas, Homonah II, Keserü, Wenk, Wertesy, Keserü I; Niemcy — Cordes, Heneisen, Benecke, Rademacher, Gunst, Bähre, Amann.

Tegoż dnia przewidywał program spotkanie Szwecji z Rumunją, jednakże Rumunja wycofała się z konkurencji.

Wobec tego drużyna szwedzka wystąpiła na meczu treningowym przeciwko kombinowanemu zespołowi drużyny węgierskiej.

J. Z-er.



ARNE BORG, na STARCIE.

## Kalendarzyk sportowy na dziś i jutro.

Bieżący tydzień przynosi nam trzy ciekawe imprezy sportowe. Są to mecze: Vivo (Budapeszt) — Turyści, 06 Myślowice (Górny Śląsk) — Ł.K.S. i bieg kolarski o nagrodę magistratu m. Łodzi. Oczywiście najciekawszą z tych imprez jest mecz pomiędzy Vivo a Turystami. Przyjazd węgrowski wzbudził zrozumiałe zainteresowanie ze względu na wysoki poziom gry, jaki reprezentują i sympatją, jaką się w Łodzi cieszą.

Nie mniejszym zainteresowaniem w całym polskim świecie kolarskim cieszy się bieg kolarski o nagrodę magistratu m. Łodzi.

Ostatecznie kalendarzyk imprez sportowych sobotnich i niedzielnych przedstawiać się będzie następująco:

**Sobota:** Hakoah — Szturm, spotkanie towarzyskie na boisku W.K.S.-u o godz. 5-ej popoł.

**Niedziela:** godz. 8 rano o nagrodę magistratu m. Łodzi, dystans 100 km., start i meta na Krzywiu pod Zgierzem. Godz. 10.30 na boisku przy ul. Wodnej: Ł.T.S.G.—Widzew. Boisko w parku: Samson — Tow. im. Słowackiego. Godz. 5 popoł. boisko W.K.S.: Vivo—Turyści. Spotkanie międzynarodowe, poprzedzone przedmeczem Union—Hakoah. Boisko Ł.K.S.: 06 Myślowice — Ł.K.S. — Przedmecz Ł.K.S. III — Hasmonea.

Mecze na prowincji: Pabjanice: Siła—Burza, P.T.C.—Kadimah, P.T.C. II—Neszer. Zgierz: im. Mickiewicza—R.T.S.G. Sokół—Zgierskie tow. sport. gimn.

## Mistrzostwo Polski w tenisie.

Dzisiaj rozpoczynają się we Lwowie zawody.

W dniu dzisiejszym rozpoczynają się zawody tenisowe o mistrzostwo Polski. Turniej powyższy odbywa się we Lwowie na kortach tamtejszego Lawn-tennis klubu. Mistrzostwa zgromadzą na starcie najlepsze polskie rakiety, z obrońcą tytułu mistrza Stanisławem Czetwer-

tyńskim na czele. Obok Czetwertyńskiego biorą jeszcze udział takie rakiety, jak: Jerzy Stolarow (Łódź), Marszewski (Warszawa) i t. d. Z pań: mistrzyni Polski Wera Rychterówna, Poradowska, Dubieńska i t. d.

### Układ polsko-jugosłowiański.

Belgrad, 20 sierpnia.  
Polska Agencja Telegraficzna.

W dniu wczorajszym zakończyły się pertraktacje w sprawie zawarcia paktu przyjaźni i traktatu o arbitrażu pomiędzy Polską, a królestwem S. H. S. Ostatnie szczegóły ustalił wczoraj poseł polski Okęcki wspólnie z wiceministrem Markovicem. Układ, składający się z siedmiu artykułów, opiera się na statucie ligi narodów. Podpisanie nastąpi prawdopodobnie podczas zgromadzenia genewskiego przez Zaleskiego i Ninčica, po czym nastąpi wymiana wizyt obu ministrów.

### Zredukowani kolejarze sprawcami katastrofy kolejowej pod Hannoverem. Rewelacje „Vossische Zeitung“.

Berlin, 20 sierpnia.  
Polska Agencja Telegraficzna.

Dzienniki dzisiejsze krytykują wyjaśnienia udzielone prasie przez generalnego dyrektora kolei niemieckich Dormilera w sprawie katastrofy pod Hannoverem.

„Berliner Zeitung am Mittag“ i „Vossische Zeitung“ uważają, że urzędowy opis powodów katastrofy, wydany w

kilka godzin po wypadku, jest co najmniej przedwczesny.

Berlin, 20 sierpnia.  
Polska Agencja Telegraficzna.

Jeden z najpoważniejszych przedstawicieli związku zawodowego pracowników kolejowych w liście, wystosowanym do „Vossische Zeitung“, obwina niemiecki zarząd kolei o szkodliwy system oszczędności i redukcji, które w wysokim stopniu przyczyniają się do niepewnych stosunków, panujących na kolejach niemieckich.

Zdaniem autora listu, domniemani sprawcy zamachu kolejowego pod Hannoverem rekrutują się z szeregu tak gwałtownie w ostatnich czasach zredukowanego personelu kontrolerów. Ponadto wskutek tych redukcji zaniechano w ostatnich czasach na kolejach niemieckich obchodu torów kolejowych w porze nocnej.

### Pożyczki publiczne i hipoteczne w Niemczech

nie będą waloryzowane.

Berlin, 20 sierpnia.

Minister spraw wewnętrznych Rzeszy odrzucił, w myśl uchwały rządu centralnego, wniosek b. prezydenta najwzszego sadu krajowego dr. Betsa, do tyczący plebiscytu w sprawie waloryzacji pożyczek publicznych i hipotecznych.

### Kontrola spożycia we Francji.

Paryż, 20 sierpnia.

Dekret wydany przez radę ministrów nakazuje dokonanie rejestracji obszarów zasianych zbożem. Trzech członków specjalnej komisji oblicza urodzaje oraz kontroluje obroty zbożem i ilości zapasów posiadanych w Młynach. Rada ministrów przygotowała ogólny plan oszczędności i uproszczenia administracji i postanowiła utworzyć kontrolę nad sprzedażą artykułów żywnościowych oraz przedmiotów codziennego spożycia.

W najbliższym czasie rozpoczną się tradycyjne już, posiadające doniosłe znaczenie dla rozwoju gospodarczego Polski

## TARGI WSCHODNIE

WE LWOWIE

Lata ubiegłe dowiodły, że Targi Wschodnie są znakomitym czynnikiem pogłębiania własnych naszych rynków zbytu, a rozszerzenia eksportu polskiego na Balty, do Rosji, Austrii, oraz na dalekie rynki azjatyckie. Celem propagandy wytwórczości polskiej, a w szczególności wytwórczości włókienniczej

## „Republika“

przystępuje do wydania okazałego numeru specjalnego dla Targów Wschodnich. W specjalnym targowym numerze „Republiki“ zabiorą głos najlepsze siły gospodarcze, oświetlając wszechstronnie nasze ekonomiczne problemy. Targowy numer „Republiki“ zawierać będzie cały szereg pożytecznych praktycznych informacji, dotyczących handlu wewnętrznego i zagranicznego.

## „Republika“

przyjmuje do numeru targowego ogłoszenia firm handlowych i przemysłowych, które w ten sposób zyskują tanią, praktyczną i celową reklamę na Targach Wschodnich we Lwowie.

**Wydatek na reklamę jest jednorazowy!**  
**Zysk z klienteli jest stały!**

Wszelkich informacji w sprawie ogłoszeń do specjalnego numeru targowego udziela Administracja „Republiki“.

## Lekarz-dentysta

poszukuje zastępstwa w gabinecie dentystycznym.  
Oferty sub. „Lekarz“

## Poszukuje się pokoju umeblowanego

z wejściem wprost z klatki schodowej nie przechodząc ani przez przedpokój, ani przez jakikolwiek inny pokój mieszkalny. Tylko oferty, złożone z opisem żądanego wejścia będą uwzględnione.  
Oferty sub. „W. B.“ do administracji pisma. 608-30

## Mieszkanie do wynajęcia 4 pokoje z kuchnią

elektrycznością, gazem i wszelkimi wygodami w centrum miasta tuż przy ul. Piotrkowskiej Wiadomość, Gdańska 68, pomiędzy godz. 9-11 i 5-6, tel. 42-40



Ceny sprzedaży detalicznej za tuzin: Nr 1203 1 dol. amer. OLLA jest udowodniono najstarszą produkującą marką światową, udowodnione najbezpieczniejsza.

OLLA ma udowodniono największe rozpoznanie. Pełna gwarancja za każdą sztukę

30%

niziej cen zwykłych poleca: wszelkie ubiory męskie, damskie i dziecięce jak również i na zamówienie. — — — — — Pracownia na miejscu.

**Z. ZALCMAN, Główna 24.**

UWAGA: Okazicielowi ogłoszenia specjalny rabat

## Kupię półki

używane w dobrym stanie Oferty sub „O“

Kurs filet ręcznego...  
wycieczam za 10...  
zł wycieczam najnow...  
sze hafty maszyno...  
we Filet, Toledo...  
aplikacje wenecka...  
roboty, Wschodnia...  
64 pr. ofic. m. 22...  
57-22

Janio na wylocie...  
obuwie Piotrkow...  
ska 37 w podwórzu...  
III-cie wejście,

dobrze jeździć na...  
rowerze nau...  
czysz się na cyklo...  
dromie „Polonia“...  
Konstantynowska...  
№ 16

## CASINO

Dzisiaj powtórzenie premiery!  
NAJWIĘKSZA SENSACJA ŁÓDZI!!!

## CASINO

# MAREK WINDHEIM Eugenjusz KOSZUTSKI

Baletmistrz teatru „Perskie Oko“ w Warszawie

Znakomity piosenkarz, ulubieniec Łodzi, artysta teatru „Perskie Oko“ w Warszawie.

## — i 4-ry — WYKONAJĄ: KOSZUTSKI - GIRLS — i 4-ry — WYKONAJĄ:

- 1) CYRK (Tresura) Eug. Kopzutki i Koszutki-Girls.
- 2) Pan jest bezczelny. Odwróć się... Marek Windheim.
- 3) HARLEY MY BOY Eug. Koszutki i Koszutki-Girls.
- 4) HOPAK Koszutki-Girls.

PONADTO!

Fascynujący dramat z życia arystokracji

PONADTO!

## „Miłość, która umrzeć musi“

## z kuszącą i przewrotną Lucy Doraine

w roli głównej

Wspaniałe zdjęcia Wenecji, Rzymu i San-Remo.

Obraz produkcji 1925-26 wytw. „UFA“

Peczatek o godz. 3-iej, 6-tej, 8-iej i ostatniego seansu o godz. 10-tej. — Sala mechanicznie wentylowana i chłodzona. Orkiestra symfoniczna pod dyr. p. L. KANTORA.

**Od godz. 3-iej do 6-iej na seans kinematograficzny wszystkie miejsca 1 ZŁOTY**

**Prenumerata:** W Łodzi zł. 3.50 miesięcznie. — Zamiejscowa 5 zł. miesięcznie. — Zagranicą 7 złotych miesięcznie. — Odnoszenie do domu 50 groszy.

**Ogłoszenia:** ZWYCZAJNE: 8 gr. za wiersz milim. trójny (na stronie 10 sz. alt.) W TEKSCIE: 40 groszy za wiersz milim. (na stronie 4 sz. alt.). NEKROLOGI I NADESLANE: 30 gr. za wiersz milim. (na stronie 4 sz. alt.). Zarezerwowane i zastrzeżone, po tekście 10 zł. Zamiejscowe o 50 proc. Zagran. o 100 proc. droż. Za terminowy dr. k. ogłoszeń administr. nie odpowiada. Drobne 10 gr. Poszukiwania pracy 5 groszy. Najmniejsze 50 gr.

Redakcja i Administracja Piotrkowska 49.  
Telefony redakcji 27-24, 36-43, 36-44 — — —  
Telefon administracji 22-14. — — —

Godziny przyjęć redakcji: 7 — 7 po poł. Rękopisów niezamówionych nie zwraca się.

Ogłoszenia kolorowe (minimalna wielkość czwartej strony) 100 procent. — — —